

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο

*Διεθνείς
δραστηριότητες*

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά τη διάρκεια του 2002, ο Συνήγορος του Πολίτη συνέχισε τη δραστηριοποίησή του και εκτός ελληνικών συνόρων –ευρωπαϊκών και μη– με μια σειρά δράσεων που ενισχύουν τον διεθνή προσανατολισμό της Αρχής και επιβεβαιώνουν ότι η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών προωθούν σημαντικά τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών προς τον πολίτη, επεκτείνουν και ενισχύουν το πεδίο γνώσης του προσωπικού της Αρχής και κατοχυρώνουν την εδραίωση του θεσμού στη συνείδηση των πολιτών. Οι πρωτοβουλίες που ανέλαβε ο Συνήγορος του Πολίτη σε διεθνές επίπεδο εγγράφονται στη γενικότερη λογική της εμβάθυνσης και της συστηματοποίησης των δραστηριοτήτων του και στην ανάδειξη του ρόλου του, ώστε να συμβάλλει τόσο στην προάσπιση των συμφερόντων των πολιτών όσο και στην αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχει η δημόσια διοίκηση στους διοικουμένους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, εντός και εκτός της ελληνικής επικράτειας.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΥΝΟΜΙΑ»: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΘΕΣΜΩΝ OMBUDSMAN ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Η συνεργασία της Αρχής με το Συμβούλιο της Ευρώπης ξεκίνησε από τα τέλη του 1999. Το 2000 εκπονήθηκε η τελική μορφή του προγράμματος στο πλαίσιο της Πρώτης Τράπεζας του Συμφώνου Σταθερότητας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η τυπική έναρξη λειτουργίας του προγράμματος πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2001 (βλ. *Ετήσια έκθεση 1999*, σ. 304-305, *Ετήσια έκθεση 2000*, σ. 280-281 και *Ετήσια έκθεση 2001*, σ. 293-294). Στόχος των δράσεων

του προγράμματος «Ευνομία» είναι η συμβολή στη συγκρότηση και η μεσοπρόθεσμη στήριξη των νέων διαμεσολαβητικών θεσμών στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η κατάρτιση και η επιμόρφωση του προσωπικού τους, καθώς και η δημιουργία άτυπων διεθνών δικτύων για την παρακολούθηση και την ενίσχυσή τους σε μεγαλύτερο χρονικό βάθος. Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από την ελληνική κυβέρνηση, στο πλαίσιο έκτακτης οικονομικής εισφοράς της στη Γενική Διεύθυνση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Έχοντας ουσιαστικά συμβάλει στην ενίσχυση των δράσεων του προγράμματος κατά το 2001, ο Συνήγορος του Πολίτη αναδείχθηκε κατά τη διάρκεια του 2002 σε βασικό εταίρο του Συμβουλίου της Ευρώπης στις σχετικές δράσεις, με αποτέλεσμα την εδραίωση της παρουσίας της Αρχής στον χώρο και την αναγνώριση των υπηρεσιών της στον τομέα της θεσμικής ανασυγκρότησης (institution-building), τόσο από τους ομόλογους ευρωπαϊκούς θεσμούς όσο και από τους διεθνείς οργανισμούς. Οι ενέργειες του προγράμματος «Ευνομία» κατά τη διάρκεια του έτους 2002 είτε έγιναν σε συνέχεια επαφών που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί από τα προηγούμενα έτη είτε είχαν στόχο τη δρομολόγηση νέων επαφών με ομόλογους θεσμούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2002 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες ενέργειες, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευνομία» για την προώθηση του θεσμού Ombudsman στη Νοτιοανατολική Ευρώπη:

Τον Ιανουάριο, οι ειδικοί επιστήμονες Δημήτρης Χριστόπουλος και Μάριος Πρωτοπαπιάς επισκέφθηκαν το Βελιγράδι, όπου είχαν

σειρά συναντήσεων με στελέχη του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Σερβίας, καθώς και με μέλη των αποστολών του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) στο Βελιγράδι και το Σεράγεβο. Σκοπός των συναντήσεων ήταν η συγκέντρωση πληροφοριών αναγκαίων για τη διοργάνωση σειράς επισκέψεων εργασίας στην Αθήνα της επιτροπής που έχει αναλάβει τον σχεδιασμό του ιδρυτικού νόμου του Ombudsman της Ομόσπονδης Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Σερβίας, καθώς και στελεχών του Ombudsman της Σερβικής Δημοκρατίας της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.

Επίσης τον Ιανουάριο, ο Συνήγορος του Πολίτη ολοκλήρωσε την εκπόνηση γνωμοδότησης επί του νομοσχεδίου για τον Ombudsman της Ομόσπονδης Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Σερβίας. Τη γνωμοδότηση συνέταξαν οι ειδικοί επιστήμονες Αλεξάνδρα Δελλή και Μάριος Πρωτοπαπάς.

Στις 12-14 Φεβρουαρίου ο Συνήγορος του Πολίτη φιλοξένησε επίσκεψη εργασίας του Αναπληρωτή Υπουργού Δικαιοσύνης της Ομόσπονδης Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Σερβίας, κυρίου Ivica Eždenci, μέλους της επιτροπής σχεδιασμού του ιδρυτικού νόμου για τον Ombudsman της Δημοκρατίας της Σερβίας. Για να εξοικειωθεί ο κύριος Eždenci με τις δομές και τις δράσεις ενός θεσμού τύπου Ombudsman, οργανώθηκαν συναντήσεις του με μέλη της ελληνικής επιτροπής, η οποία είχε συντάξει το νομοσχέδιο από το οποίο προήλθε ο ιδρυτικός νόμος του Συνηγόρου του Πολίτη.

Στις 11-13 Απριλίου, αντιπροσωπεία του Αλβανού Συνηγόρου του Πολίτη επισκέφθηκε τα γραφεία της Αρχής, σε ανταπόδοση της επίσημης επίσκεψης του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη, καθηγητή Νικηφόρου Διαμαντούρου, στα Τίρανα στις 27-28 Νοεμβρίου 2001. Εκτός από τον επικεφαλής της αλβανικής Αρχής, κύριο Ermir Dobjiani, η αντιπροσωπεία αποτελούνταν από τη Βοηθό Συνήγορο του Πολίτη για ζητήματα γυναικών και παιδιών, κυρία Florina Nuni, τον Γενικό Γραμματέα κύριο Gezim Lleshi, τον Διευθυντή του Γραφείου του Συνηγόρου του

Πολίτη κύριο Artur Lazebeu, την Υπεύθυνη Διεθνών Σχέσεων, κυρία Anila Shyti και άλλα τέσσερα μέλη του επιστημονικού προσωπικού του θεσμού. Την αντιπροσωπεία συνόδευε εκπρόσωπος του αλβανικού Τύπου. Το ζήτημα το οποίο κυριάρχησε στις συζητήσεις της αντιπροσωπείας με στελέχη της ελληνικής κυβέρνησης και του Συνηγόρου του Πολίτη ήταν οι σχέσεις των αλβανών μεταναστών με τις ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες. Έπειτα από συζήτηση βασισμένη σε δέσμη προτάσεων του Συνηγόρου του Πολίτη, οι κύριοι Ν. Διαμαντούρος και Ε. Dobjiani αποφάσισαν να θέσουν την επικοινωνία των δύο θεσμών σε μια πιο σταθερή μελλοντική βάση, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η προστασία των δικαιωμάτων των αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην προστασία των ανηλίκων. Οι Βοηθοί Συνήγοροι κύριος Γιώργος Καμίνης και κυρία Florina Nuni ορίστηκαν αντίστοιχα ως σύνδεσμοι μεταξύ των δύο Αρχών. Τέλος, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του, ο Αλβανός Συνήγορος του Πολίτη είχε συναντήσεις με τον Υφυπουργό Εσωτερικών κύριο Σταύρο Μπένο, καθώς και με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης κύριο Δημήτρη Ευσταθιάδη, κατά τις οποίες διερευνήθηκαν οι δυνατότητες συνεργασίας σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος.

Στις 17-22 Μαΐου ο Συνήγορος του Πολίτη διοργάνωσε στα γραφεία του εκπαιδευτικό σεμινάριο για το επιστημονικό προσωπικό του Ombudsman της οντότητας της Σερβικής Δημοκρατίας της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Τα πέντε μέλη της αντιπροσωπείας του Ombudsman της Σερβικής Δημοκρατίας είχαν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με την εμπειρία και τις πρακτικές της ελληνικής Αρχής. Το σεμινάριο εστιάστηκε σε ζητήματα που αφορούν:

- στον χειρισμό αναφορών πολιτών,
- στον θεσμικό ρόλο, τα μοντέλα και τις πολιτικές της διαμεσολάβησης,
- σε στοιχεία για τη διαχείριση ανθρώπινων πόρων σε θεσμούς τύπου Ombudsman, καθώς και σε μοντέλα συντονισμού και, τέλος,
- σε διοικητικά ζητήματα της Αρχής.

Στις 24-27 Ιουνίου ο Συνήγορος του Πολίτη

υποδέχθηκε αντιπροσωπεία του ομόλογου θεσμού της Ρουμανίας σε επίσκεψη εργασίας. Η ρουμανική αποστολή αποτελούνταν από τον Συνήγορο του Πολίτη της Ρουμανίας, κύριο Ioan Muraru, τον Βοηθό Συνήγορο κύριο Gheorghe Iancu και τις ειδικούς επιστήμονες κυρίες Raluca Albu και Simina Popescu. Εκτός από εκτενή ενημέρωση πάνω στον θεσμικό ρόλο και τις λειτουργίες του Συνηγόρου του Πολίτη, μεγάλο μέρος της επίσκεψης αφιερώθηκε σε συζητήσεις για τις λεπτομέρειες ενός κοινού εκπαιδευτικού προγράμματος διδυμοποίησης των θεσμών (twinning), που εντάσσεται στο πρόγραμμα «Phare» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στις 16-17 Σεπτεμβρίου ο Συνήγορος του Πολίτη, καθηγητής Νικηφόρος Διαμαντούρος, και ο ειδικός επιστήμονας Δημήτρης Χριστόπουλος συμμετείχαν σε συζητήσεις στην Ποντιγκορίτσα του Μαυροβουνίου ανάμεσα σε διεθνείς οργανώσεις, θεσμούς Ombudsman και την ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης της χώρας, με σκοπό τον σχεδιασμό του θεσμού Ombudsman του Μαυροβουνίου. Γνωμοδότηση επί του νομοσχεδίου για τον Μαυροβούνιο Ombudsman εκπόνησαν οι ειδικοί επιστήμονες Χρύσα Χατζή και Χρήστος Τσαϊτουρίδης, για λογαριασμό της Διεύθυνσης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στις 18-22 Σεπτεμβρίου οι ειδικοί επιστήμονες Ανδρέας Τάκης, Κώστας Αντωνιάδης και Νίκος Βίττης επισκέφθηκαν τον Συνήγορο του Πολίτη της Αλβανίας. Η αποστολή στα Τίρανα είχε σκοπό τη μελέτη του συστήματος λογισμικού, της διαδικασίας χειρισμού των υποθέσεων και την εξέταση των γενικότερων εκπαιδευτικών αναγκών του ή των λειτουργικών δυσκολιών του αλβανικού θεσμού. Η επίσκεψη επιβεβαίωσε εκ νέου τους δεσμούς συνεργασίας μεταξύ των δύο Αρχών, ιδίως σε ό,τι αφορά θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και πιο συγκεκριμένα της προστασίας γυναικών και παιδιών.

Στις 29 Σεπτεμβρίου - 3 Οκτωβρίου μετέβησαν στη Σερβική Δημοκρατία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης οι ειδικοί επιστήμονες Νίκος Βίττης και Χρήστος Τσαϊτουρίδης, καθώς και ο συντονιστής του προγράμματος «Ευνομία», Δημήτρης

Χορμοβίτης. Οι εκπρόσωποι του Συνηγόρου του Πολίτη πραγματοποίησαν συναντήσεις ενημέρωσης και εργασίας με την αποστολή του ΟΑΣΕ, καθώς και με τους Ombudsmen των οντοτήτων της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης στη Μπάνια Λούκα και το Σεράγεβο αντίστοιχα, με στόχο τον καλύτερο συνδυασμό των ενεργειών του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη και των διεθνών οργανισμών για την ενίσχυση των θεσμών Ombudsman στην περιοχή.

Στις 17-20 Οκτωβρίου ο συντονιστής του προγράμματος «Ευνομία», Δημήτρης Χορμοβίτης, είχε συναντήσεις στη Σόφια με τους επικεφαλής του Νομικού Προγράμματος του Κέντρου για τη Μελέτη της Δημοκρατίας (CSD). Σκοπός των συναντήσεων ήταν η ανταλλαγή πληροφοριών και ο συντονισμός των ενεργειών σχετικά με την ίδρυση θεσμού Συνηγόρου του Πολίτη στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας. Επίσης, ο κύριος Χορμοβίτης παρακολούθησε τις εργασίες συνεδρίου που οργανώθηκε από το CSD με θέμα την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Στις 20-22 Νοεμβρίου, ύστερα από πρόσκληση του Συνηγόρου του Πολίτη, αντιπροσωπεία από τους θεσμούς Ombudsman των δύο κρατικών οντοτήτων της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης παρακολούθησε, υπό την ιδιότητα του παρατηρητή, συνάντηση του Ευρωπαϊκού Δικτύου των Συνηγόρων του Πολίτη για την προστασία του περιβάλλοντος. Η αντιπροσωπεία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αποτελούνταν από την Συνήγορο του Πολίτη της Σερβικής Δημοκρατίας της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, κυρία Branka Kollar-Mijatovic, και τον Βοηθό Συνήγορο του Πολίτη της Ομοσπονδίας της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, κύριο Zlatko Ilic.

3. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ OMBUDSMAN ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΤΩΝ OMBUDSMEN

Αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στο περιβάλλον, ο Κύκλος Ποιότητας Ζωής του Συνηγόρου του Πολίτη δραστηριοποιήθηκε και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διοργανώνοντας στην Αθήνα μια πρώτη συνάντηση εργασίας στις 18

και 19 Μαΐου 2001 με θέμα «Ο ρόλος του Ombudsman στην προστασία του περιβάλλοντος». Στη συνάντηση συμμετείχαν Ombudsmen ή στελέχη των θεσμών από τα κράτη-μέλη της ΕΕ, από τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες που ανήκουν στη λεγόμενη «πρώτη διεύρυνση» της ΕΕ, καθώς και εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή (*Ετήσια έκθεση 2001*, σ. 296-297).

Εκτός από την αμοιβαία ενημέρωση ως προς τις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη κάθε κράτους στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, κύριο αντικείμενο της διημερίδας ήταν η εκπόνηση πρότασης για τη δημιουργία «δικτύου» με έδρα την Αθήνα και η συγκρότηση ενός άτυπου πυρήνα αποτελούμενου από εκπροσώπους των συμμετέχοντων κρατών, σκοπός του οποίου θα είναι η ανά τακτά χρονικά διαστήματα οργάνωση συναντίσεων, η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών, καθώς και η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Απώτερος σκοπός του δικτύου των Αθηνών είναι η αποτελεσματική συνεργασία και η εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών και πρακτικών για την προστασία του περιβάλλοντος.

Σε συνέχεια της διημερίδας, ο Συνήγορος του Πολίτη κατέθεσε πρόταση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για χρηματοδότηση της δημιουργίας του δικτύου με την επωνυμία «The Athens Network of Ombudsmen for the Protection of the Environment». Τα ιδρυτικά κράτη-μέλη είναι τα εξής: Αυστρία, Γαλλία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ιρλανδία, Ουγγαρία και Σουηδία. Η πρόταση έγινε αποδεκτή, και κατά τη διάρκεια του 2002 πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις του δικτύου των Αθηνών. Η πρώτη συνάντηση έγινε στις 12-13 Απριλίου στην Αθήνα, με στόχο την εγκαθίδρυση της βασικής ομάδας (πυρήνας δράσης) του δικτύου. Στη συνάντηση αυτή πήραν μέρος Ombudsmen ή εκπρόσωποί τους από τα ιδρυτικά κράτη-μέλη του δικτύου, καθώς και εκπρόσωπος της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η δεύτερη συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 22-23 Νοεμβρίου, στην Αθήνα και πάλι, με θέ-

μα τον χειρισμό αναφορών οι οποίες σχετίζονται με παραβιάσεις του δικτύου Natura 2000. Τόσο από την πλευρά των συμμετέχοντων κρατών όσο και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκφράστηκε η επιθυμία για συνέχιση αυτής της συνεργασίας.

Στο πλαίσιο της ενεργοποίησης του δικτύου, δημιουργήθηκε και τέθηκε σε λειτουργία ιστοσελίδα του δικτύου, ενταγμένη στην ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Πολίτη (www.synigoros.gr/anpe), σκοπός της οποίας είναι η συστηματική διάχυση και ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με τις δραστηριότητες των Ombudsmen που συμμετέχουν στο δίκτυο και η προαγωγή της συνεργασίας με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση υποθέσεων ευρωπαϊκής εμβέλειας. Ο συντονισμός του προγράμματος έγινε από τον Βοηθό Συνήγορο Γιάννη Μιχαήλ και την ειδική επιστήμονα Αιμιλία Λιάσκα.

4. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΗΓΟΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΤΟ 2002

1. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΒΡΕΤΑΝΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Από τις 28 έως τις 30 Ιανουαρίου 2002, στο πλαίσιο της επίσκεψης στην Αθήνα του βρετανού Κοινοβουλευτικού Επιτρόπου της Διοίκησης, Sir Michael Buckley, πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με το προσωπικό της Αρχής σε συνεργασία με το Βρετανικό Συμβούλιο. Κατά τη συνάντηση ανταλλάχθηκαν απόψεις και εμπειρίες από τη δράση του θεσμού στις δύο χώρες. Στη διάρκεια των εργασιών, ο Sir Michael Buckley αναφέρθηκε:

- στο σύστημα αποζημίωσης των πολιτών που εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε περίπτωση κακοδιοίκησης ή παραβίασης της νομιμότητας,
- στον χειρισμό αναφορών που απευθύνουν οι πολίτες για θέματα υγείας προς τον Health Services Ombudsman, και
- στην οργάνωση και τη λειτουργία του θεσμού του Ombudsman στη Μεγάλη Βρετανία.

Η επίσκεψη ολοκληρώθηκε με δημόσια διάλεξη του Sir Michael Buckley με θέμα «Ο ρό-

λος του Ombudsman στη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών».

2. ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ «Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ: Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ»

Στις 8-9 Νοεμβρίου 2002 ο Συνήγορος του Πολίτη διοργάνωσε, σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, συνέδριο με θέμα «Η Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η πρόκληση του ασύλου και της μετανάστευσης». Στο συνέδριο, το οποίο τέθηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών και χρηματοδοτήθηκε από τους συνδιοργανωτές και το πρόγραμμα «Nice» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συμμετείχαν ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης κύριος Δημήτρης Ευσταθιάδης, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Γραφείου της Ύπατης Αρμοστείας στις Βρυξέλλες, δικαστικοί λειτουργοί, ακαδημαϊκοί, ανώτατοι υπηρεσιακοί παράγοντες και εκπρόσωποι μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Σκοπός του συνεδρίου ήταν να συμβάλει στη διαμόρφωση των ελληνικών θέσεων στα θέματα ασύλου και μετανάστευσης, στο πλαίσιο της συζήτησης των σχετικών κοινοτικών οδηγιών και στην ενδεχόμενη υιοθέτησή τους κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ το πρώτο εξάμηνο του 2003. Το πρώτο μέρος του συνεδρίου αφιερώθηκε στην παρουσίαση και την κριτική των υπό υιοθέτηση Οδηγιών, από εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Γραφείου της Ύπατης Αρμοστείας στις Βρυξέλλες, ενώ στο δεύτερο μέρος, με συμμετοχή ανώτερων στελεχών των αρμόδιων υπουργείων, εξετάστηκε η ελληνική πρακτική στους τομείς της αντιμετώπισης της παράνομης μετανάστευσης και της πρόνοιας για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη καθηγητής Νικηφόρος Διαμαντούρος απεύθυνε χαιρετισμό

στο συνέδριο και ο Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, προήδρευσε στη συνεδρία με θέμα «Ευρωπαϊκές εξελίξεις στα θέματα μετανάστευσης». Η Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη Μαρία Μπτροσύλη, υπεύθυνη του Κύκλου Κοινωνικής Προστασίας, και η Καλλιόπη Στεφανάκη, βοηθός επιστήμονας στον Κύκλο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, έκαναν παρεμβάσεις με θέματα «Κριτική αξιολόγηση των ζητημάτων πρόνοιας που θέτει η Οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο» και «Η αξιοποίηση των προτάσεων του Συνηγόρου του Πολίτη στα θέματα ασύλου και μετανάστευσης στην επικείμενη ευρωπαϊκή διαπραγμάτευση» αντίστοιχα.

3. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΓΑΛΛΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Από τις 12 έως τις 15 Δεκεμβρίου 2002 ο Συνήγορος του Πολίτη διοργάνωσε, σε συνεργασία με την πρεσβεία της Γαλλίας στην Ελλάδα και το Γαλλικό Ινστιτούτο, συνάντηση εργασίας με τον Διαμεσολαβητή της Γαλλικής Δημοκρατίας κύριο Bernard Stasi και τον σύμβουλό του για θέματα διεθνών σχέσεων κύριο Philippe Bardiaux. Κατά τη συνάντηση ανταλλάχθηκαν απόψεις και εμπειρίες από την εφαρμογή του θεσμού στις δύο χώρες.

Στις εισηγήσεις του και στις συζητήσεις με το προσωπικό, τα στελέχη της Αρχής, τους Βοηθούς Συνηγόρους και τον Συνήγορο του Πολίτη, ο κύριος Stasi αναφέρθηκε:

- στην έννοια της επείκειας, έτσι όπως αυτή εφαρμόζεται από τη γαλλική Αρχή σε εξαιρετικές περιπτώσεις κακοδιοίκησης, και
- στην οργάνωση και τη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής του Διαμεσολαβητή στη Γαλλία, με έμφαση στο σύστημα αποκέντρωσης/αποσυγκέντρωσης που εφαρμόζει στην οργανωτική δομή του.

Η συνάντηση εργασίας ολοκληρώθηκε με δημόσια διάλεξη του κυρίου Stasi στο Γαλλικό Ινστιτούτο, με θέμα «Ο Διαμεσολαβητής της Γαλλικής Δημοκρατίας, ένας ανεξάρτητος θεσμός στην υπηρεσία του πολίτη».

5. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Στο πλαίσιο της γενικότερης πολιτικής της Αρχής που έχει στόχο τόσο την απόκτηση και τη μεταφορά εμπειρίας και τεχνογνωσίας όσο και την ενημέρωση της διεθνούς κοινότητας των Ombudsmen για την εξέλιξη του θεσμού στην Ελλάδα, ο Συνήγορος του Πολίτη, οι Βοηθοί Συνήγοροι και μέλη του επιστημονικού προσωπικού συμμετείχαν σε σειρά διεθνών δραστηριοτήτων κατά το 2002.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ο Συνήγορος του Πολίτη καθηγητής Νικηφόρος Διαμαντούρος συμμετείχε στα εξής συνέδρια και έδωσε τις ακόλουθες διαλέξεις.

Τον Απρίλιο έδωσε διάλεξη στη Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή με τίτλο «Confronting Established Orthodoxies in the Modern History of Greece: A Next Step in Greece's Long Transition to Modernity».

Τον Ιούνιο έλαβε μέρος σε συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στη Βηρυτό με θέμα «Η εγκαθίδρυση του θεσμού του Ombudsman στον Λίβανο».

Τον Ιούνιο συμμετείχε σε διεθνές συνέδριο με θέμα «Ευρωπαϊκά πρότυπα στην εγκαθίδρυση εθνικού θεσμού Ombudsman», που διοργανώθηκε στη Σόφια, και παρουσίασε εισήγηση με θέμα «Independence, Efficiency and Instruments for Influence».

Τον Ιούλιο πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Πολωνία, όπου συναντήθηκε με τον εθνικό Ombudsman καθηγητή Andrzej Zoll, με αντικείμενο την ανταλλαγή απόψεων και τη συνεργασία των δύο Αρχών.

Τον Σεπτέμβριο συμμετείχε σε συνάντηση εργασίας που πραγματοποιήθηκε στο Μαυροβούνιο και έδωσε διάλεξη με θέμα «Η εντολή και η ισχύς του θεσμού του Ombudsman».

Τον Νοέμβριο έδωσε διάλεξη σε ημερίδα που διοργανώθηκε από το Ολλανδικό Ινστιτούτο με θέμα «Migration in the Context of Greece's Transition to Modernity».

ΒΟΗΘΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Τον Απρίλιο, η Μαρία Μπτροσύλη, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη, υπεύθυνη για τον Κύκλο Κοινωνικής Προστασίας, έλαβε μέρος στο Διεθνές Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης στο πλαίσιο του προγράμματος «Grotius» και είχε θέμα «Συμμόρφωση της διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις. Μέτρα εκτέλεσης των αποφάσεων μέσω δικαστικής συνδρομής». Το θέμα της εισήγησης της κυρίας Μπτροσύλη ήταν «Ο Συνήγορος του Πολίτη και η μη συμμόρφωση της διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις».

Τον Σεπτέμβριο, η Βοηθός Συνήγορος Μαρία Μπτροσύλη είχε συνάντηση εργασίας στις Βρυξέλλες με τον κύριο Robertus Cornellissen, ανώτατο στέλεχος της Γενικής Διεύθυνσης «Απασχόληση και Κοινωνικές Υποθέσεις» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με αντικείμενο τη διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου με θέμα την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τον Μάιο, η Βοηθός Συνήγορος Μαρία Μπτροσύλη είχε συνάντηση εργασίας με τη Γαλλίδα Συνήγορο του Παιδιού κυρία Claire Brisset και με στελέχη της γαλλικής Αρχής στο Παρίσι, με αντικείμενο ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση του θεσμού.

Τον Οκτώβριο, η Βοηθός Συνήγορος Αλίκη Κουτσουμάρη, υπεύθυνη για τον Κύκλο Σχέσεων Κράτους-Πολίτη, έλαβε μέρος στη 2η Συνδιάσκεψη Ποιότητας για τη Δημόσια Διοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που διοργανώθηκε στην Κοπεγχάγη (Innovation Change Partnership).

Τον Απρίλιο, ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Καμίνης, υπεύθυνος για τον Κύκλο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε στη συνδιάσκεψη των Ευρωπαίων Ombudsmen, που είχε θέμα τον ρόλο του Ombudsman στην προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και διοργανώθηκε στη Λιθουανία από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Τον Σεπτέμβριο, ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Καμίνης έλαβε μέρος ως ομιλητής σε ημερίδα με θέμα «Οικονομικοί μεταναστες - Πολιτικοί

πρόσφυγες - Ανθρώπινα δικαιώματα», που διοργανώθηκε από το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως της Κύπρου και την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, στη Λευκωσία.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Τον Ιούλιο, στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών του Βουλγαρικού Κοινοβουλίου σχετικά με τρία κατατεθέντα σχέδια νόμου για τη θέσπιση ομόλογου θεσμού στη Βουλγαρία, ζητήθηκε η γνώμη του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη. Τη σχετική γνωμοδότηση εκπόνησε η ειδική επιστήμονας Χρύσα Χατζή.

Τον Σεπτέμβριο, η ειδική επιστήμονας Αιμιλία Λιάσκα έλαβε μέρος ως κύρια ομιλήτρια σε συνάντηση εργασίας με θέμα «Ο θεσμός του Ombudsman στο Αζερμπαϊτζάν», που διοργανώθηκε από την Επιτροπή της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν. Η ομιλία της είχε θέμα «Εμπειρία από τη λειτουργία του Συνηγόρου του Πολίτη στην Ελλάδα».

Τον Σεπτέμβριο, η ειδική επιστήμονας Αλεξάνδρα Δελλή και η βοηθός επιστήμονας Καλλιόπη Λυκοβαρδή εκπροσώπησαν τον Συνήγορο

του Πολίτη στην ετήσια διεθνή συνάντηση «Annual Human Dimension Implementation Meeting», που διοργανώθηκε από τον ΟΑΣΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης στη Βαρσοβία, και είχε θέμα «Ανθρώπινη διάσταση - δημοκρατικοί θεσμοί». Θέμα της ομιλίας της ειδικής επιστήμονας Αλεξάνδρας Δελλή ήταν «Ο ρόλος του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Τον Νοέμβριο, η βοηθός επιστήμονας Καλλιόπη Στεφανάκη εκπροσώπησε την Αρχή στο 2ο ευρωπαϊκό συνέδριο που διοργάνωσε το Ακαδημαϊκό Δίκτυο Νομικών Μελετών για το Άσυλο και τη Μετανάστευση στην Ευρώπη, στη Λισαβόνα. Θέμα του συνεδρίου ήταν «Η δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πολιτικής για το άσυλο: Άμστερνταμ, Τάμπερε και το μέλλον».

Τον Δεκέμβριο, η βοηθός επιστήμονας Ιωάννα Κουφάκη συμμετείχε ως ομιλήτρια σε διημερίδα για την ευρωπαϊκή νομοθεσία περιβάλλοντος, που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου και είχε θέμα «The State Liability: Implementation and Enforcement Procedures - Direct Effect of EC Environmental Law».

